

HANDEL OG KULTUR I BYMIDTEN

- et tema under Den dynamiske bymidte

Domkirkepladsen

Palæhaven

Kulturstrøget

Fondens Bro

Palæpladsen

Parkeringsområdet

Latinerplassen

Madpladsen

Kirkeruinområdet

Gågadeområdet

Gågaderne Algade

Gågaderne Skomagergade

Hestetorvet

ROSKILDE
KOMMUNE

Oktober 2016

HANDLANSPLAN 2017-20

Indhold

Forord	2
Indledning	3
Hele Roskilde Bymidte skal inddrages	4
Markedsføring og information	8
Samarbejdsparter	9
Specielt om torvedage på Stændertorvet	10

Forord

I Roskilde Kommune vil vi arbejde for at skabe fantastiske rammer i byens gader, torve og pladser for at styrke det gode liv til glæde og inspiration for byens borgere og gæster.

Vi ønsker at forskelligartede arealer i bymidten kan danne scene for handel, kultur, optræden, store sportsevent mm. De skal være med til at skabe stærke fællesskaber og give en sammenhængskraft for byens borgere, turister og gæster.

Roskildes DNA er både handel i gaderne og boder med friske grøntsager i den gamle købstad, men vi er også kendt lokalt, regionalt og internationalt for at kunne orkestrere musik og dans, sportsevents og afprøve nye koncepter i byens gader. Med denne plan beskrives de gode rammer, der gør det nemt at komme til byen og faldbyde sine varer, arrangere en koncert eller afholde et motionsløb.

Planen skal sikre en helhedsorienteret planlægning og koordinering af igangværende og nye tiltag på vores pladser, gader og stræder.

Torben Jørgensen, formand for Plan- og Teknikudvalget

Indledning

Roskilde bymidte skal summe af liv i form af oplevelser på torve, gader og stræder i form af handel, performance, events, kunst af både frivillige og professionelle, foreninger og borgergrupper.

I handleplanen for Den Dynamiske Bymidte 2017-20 står der:

”For at det nyrenoverede Stændertorv kan blive en attraktiv ramme for mange forskelligartede aktiviteter, arbejdes der for:

- at udvikle torvestaderne på onsdage og lørdage - fx. omkring opstillingen og ved at
- tiltrække flere boder med lokale produkter
- at skabe gode vilkår for et ”Food Court” i området omkring Pipetten,
- at beskrive hvilke typer af større og mindre events, der kan afholdes på Stændertorvet
- samt, hvordan vi tiltrækker dem fremadrettet.

Målet er, at det skal være nemt at ansøge om at opstille sin salgsbod,

lave et arrangement, drive en madvogn eller andre aktiviteter, som kan bidrage til et levende Stændertorv.”

På de kommende sider beskrives, hvordan dette mål kan nås. Men hele bymidten – ikke kun Stændertorvet – bør inddrages, hvis Roskilde skal være en levende og dynamisk by, der kan tiltrække mange typer af arrangementer.

Derfor inddrages (dog mindre grundigt) også disse arealer i bymidten: Gågaderne Algade og Skomagergade, Kulturstrøget, Hestetorvet, Domkirkepladsen.

Desuden opdeles Stændertorvet i en række delområder for at gøre det tydeligt, at mange forskellige arrangementer kan afvikles på samme tid: Fondens Bro, Palæpladsen, Palæhaven, Latinerpassagen, Kirkeruinen, parkeringsområdet, gågadeområdet, madpladsen.

Planen her indeholder både beskriv-

elser og kortbilag af, hvordan vi kan indrette, anvende og udvikle arealerne samt, hvordan vi sikrer en solid markedsføring og information, så det er nemt og hurtigt uanset arrangementets størrelse at ansøge om en plads og få viden om, hvad der foregår i byens gader og stræder.

Planen er blevet til efter dialog med torvestaderne på Stændertorvet, forretninger, naboer, han-

delsgadeforeningen, Gågadelaugget samt Visit Roskilde.

Vi takker for mange gode idéer og inputs undervejs og ser frem til et fortsat godt samarbejde om at gøre Roskilde bymidte til et levende byrum med mange forskellige aktiviteter.

*By, Kultur og Miljø
Roskilde Kommune
September 2016*

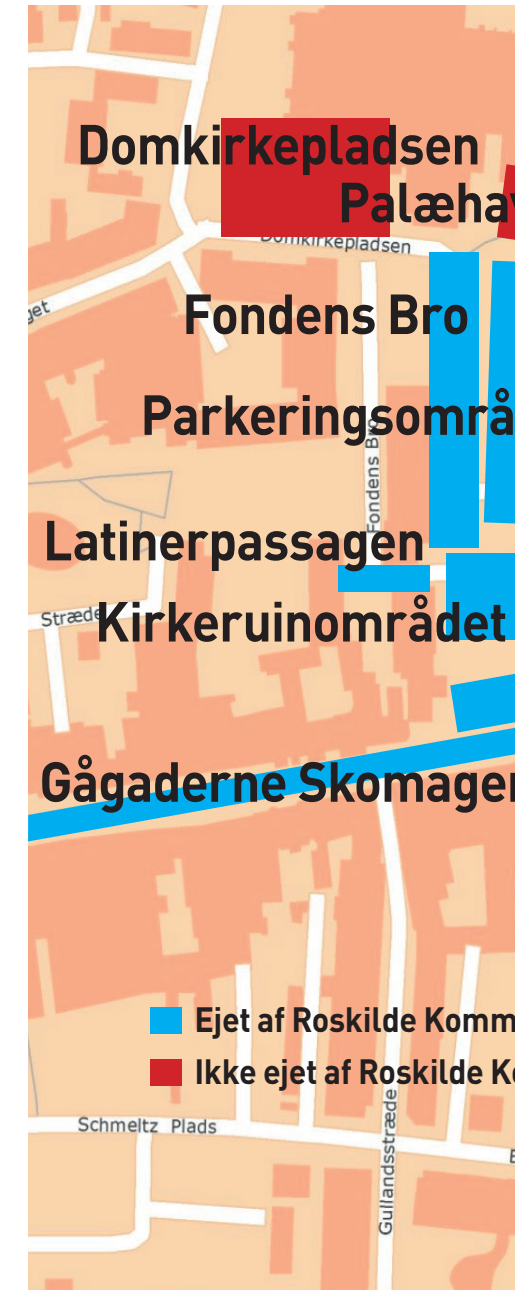
Hele Roskilde Bymidte skal inddrages

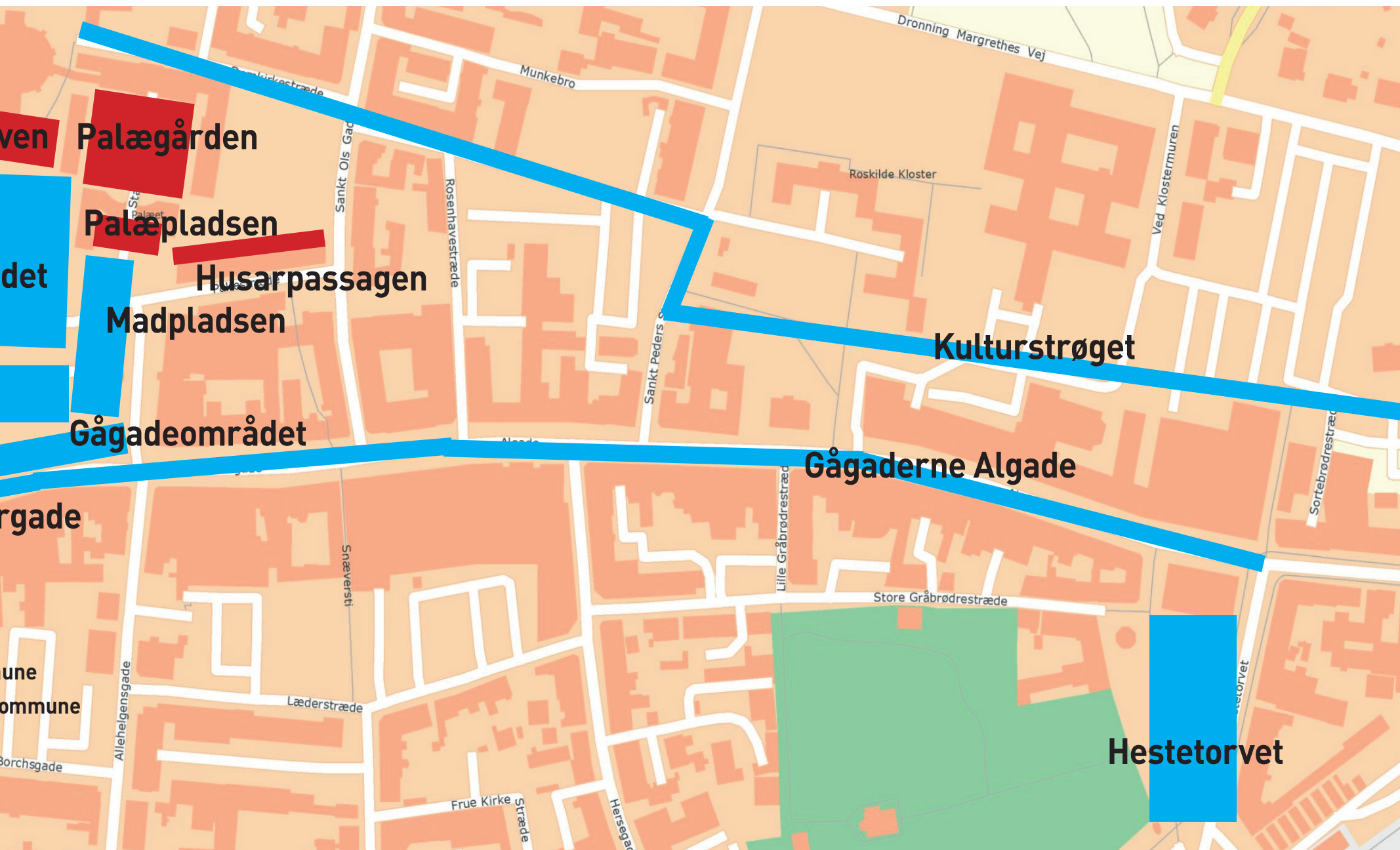

Følgende arealer i bymidten kan anvendes til handel og kultur:

- Gågaderne Algade og Skomagergade,
- Kulturstrøget,
- Hestetorvet,
- Domkirkepladsen,
- Stændertorvet (dvs. Fondens Bro, Palægården, Palæpladsen, Palæhaven, Husarpassagen, Latinerpassagen, Kirkeruinen, parkeringsområdet, gågadeområdet, madpladsen).

På de næste sider gennemgås deres anvendelse i dag og forslag til brug fremover.

Hele Roskilde Bymidte skal inddrages

Beskrivelse: Sådan anvendes arealerne i dag

Gågaderne Algade og Skomagergade

- Aktiviteter for foreninger, partier mv
- Arrangementer af Roskilde Handel, Gågade-lauget mm
- Udeservering fra restauranter og caféer

- Udstillingsarealer for butikker
- Få boder
- Optog, optræden mv

Hestetorvet

- Udeserveringsarealer
- Boder på torvedage, under Festivalen mv
- Større arrangementer

Domkirkepladsen

- Kirkelige handlinger (kan kun anvendes yderligere med særlig tilladelse)

Stændertorvet

- Fondens Bro: Anvendes ikke i dag
- Palægården: Kulturevents (kan kun anvendes med særlig tilladelse)

- Palæpladsen: Anvendes ikke i dag (kan kun anvendes med særlig tilladelse)
- Palæhaven: Kulturevents, primært for museerne i Roskilde Palæ (kan kun anvendes med særlig tilladelse)
- Husarpassagen: Anvendes ikke i dag
- Latinerpassagen: Anvendes ikke i dag
- Kirkeruinområdet: Foreninger, partier mv. Forplads ved vielser (dog ikke for trafik over 3500 kg)
- Parkeringsområdet: Torvestader på torvedage. Øvrige dage parkering alle dage undtagen ved større arrangementer.
- Gågadeområdet: Udstillings- og udeserveringsarealer for butikker og caféer
- Food Court: Madtilbud, primært mobile

Hele Roskilde Bymidte skal inddrages

Anbefaling: Sådan kan arealerne anvendes fremover

For at hele bymidten skal summe af liv, er det vigtigt at alle arealerne kommer i spil. Arealerne er i størrelse, rummelighed og belægning meget forskellige og kan derfor danne rammer for mangeartede arrangementer.

De mangfoldige aktiviteter i bymidten kan spænde vidt fra, at butikkerne kan opsætte små boder med slagtilbud, demonstration af varer, workshops og til kulturelle tilbud som gymnastikopvisning, musik og dans, teater mm.

Der skal særligt åbnes muligheder for samarbejder mellem handlen, foreninger og kulturinstitutioner.

Nogle af arealerne kan udpeges til særlige test-områder, hvor det uforudsigelige og overraskende mix mellem handel og kultur afprøves.

Der kan udpeges frizoner i bymidten, hvor der kan ske optræden med musik uden tilladelser (indenfor visse tidsrum). Disse frizoner kunne fx være:

- Duetorvet (indgangen fra Algade til Danske Bank),
- Algade 31,
- Hestetorvet ved apoteket,
- Skomagergade ved Karen Olsdatters Stræde.

Gågaderne Algade og Skomagergade

- Udover de eksisterende aktiviteter er det anbefalingen, at få flere små oplevelser / optræden til at skabe liv på gågaderne. Aktiviteterne skal være mobile, fx gademusikanter, små boder, salg af mad. Butikkerne kan også i højere grad være aktive på arealet med salg, demonstrationer af varer mv.

Hestetorvet

- Udover de eksisterende aktiviteter er det anbefalingen, at kommunen etablerer faciliteterne til udeservering, så det bliver mere økonomisk attraktivt for butikkerne at leje arealerne.

Domkirkepladsen

- Kan i højere grad anvendes til bl.a. akustiske koncerter, korarrangementer mv.

Stændertorvet

- Fondens Bro: Kan anvendes til udvidelse af torvedage med fx kunsthåndværk, "børneboder"

er" mv.

- Palægården: Kan anvendes til koncerter, teater og andre kulturelle aktiviteter, der egner sig til et "lukket rum"
- Palæpladsen: Kan anvendes til optræden af foreninger mv samtidig med torvedage. Mobile installationer rettet mod børn – fx legeplads, "skolestue" i samarbejde med staderholderne mv. Udnyttelse i forbindelse med julemarked, enten med hytter eller "juleaktiviteter".
- Palæhaven: Kan renoveres, så den bliver attraktiv til ophold for bl.a. turister og bliver et "grønt åndehul" i bymidten med borde / bænke.
- Husarpassagen: Kan inddrages som en aktiv del af Kulturstrøget, hvor "bagsiden" vendes til en "forside" fx med belysning og belægning og udstillinger på hegnet.
- Latinerpassagen: Kan anvendes til udendørs udstillinger, digitale skærme med arrangementsoversigt mv. for Turistbureauet, Byens hus. Events for elever / unge.
- Madpladsen: Udvikles til "Food Court" med mange forskellige madtilbud, primært mobile. Flere muligheder for siddepladser – borde / bænke.

Markedsføring og information

I dag er der flere muligheder for at finde oplysninger om, hvad der sker i bymidten:

Kulturbasen/Kultunaut, Roskilde Live (app + månedligt indstik i Roskilde Avis) og selvfølgelig ved forespørgsel i forvaltningen.

For nylig er det blevet muligt at se, hvilke arrangementer der er på vej i Arrangørguiden. Her er der nu et kort, hvor ansøgeren/borgeren kan søge på en bestemt dato og se, hvilke arrangementer (inkl. arrangementstype), der er givet tilladelse til den pågældende dag.

Det gælder også gravearbejder, som især er interessant for ansøgere vedr. cykelløb, motion-sløb mv.

Specielt for at fremhæve aktiviteterne i bymidten er det vigtigt at sikre, at informationen er til stede "på stedet".

Derfor kan der opstilles skærme eller informationsstandere centrale steder. Der er allerede planer om dette ved den nye indgang til Byens hus.

Yderligere steder kunne være ved Hestetorvet / stationen og i området Algade – Stændertorvet.

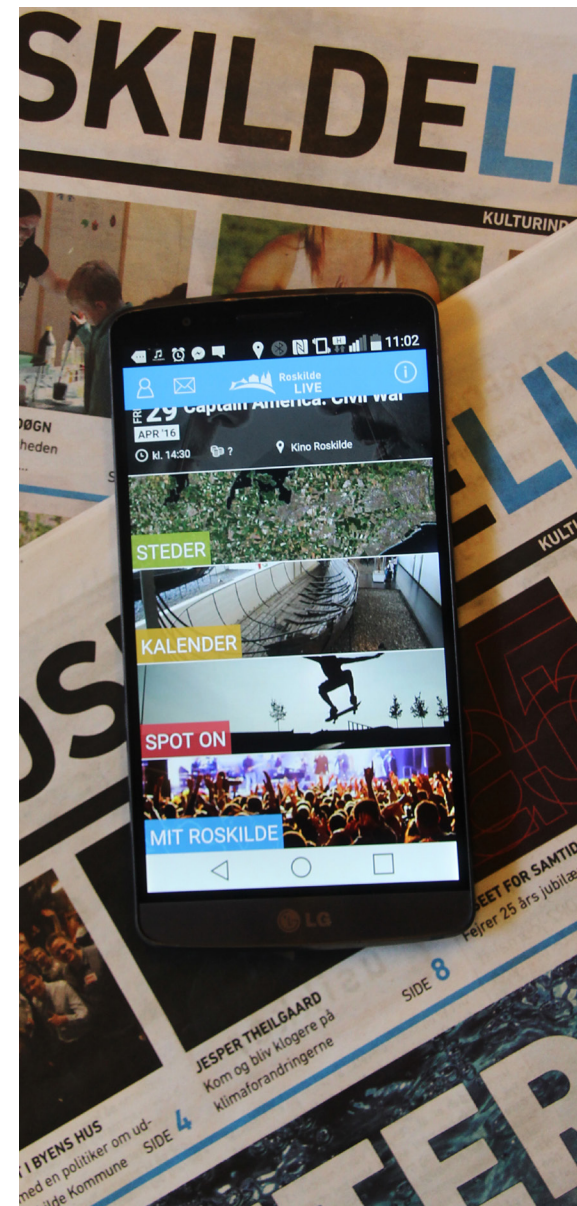
Indholdet på standerne kan dels være den løbende "automatiske" kalender fra Kulturbasen – kun

Anbefaling:
"Det sker i Roskilde bymidte"

med arrangementer for bymidten - og dels fremhævning af større events med billeder / video mv.

Yderligere skal der på print i lokalaviser, flyers mv. sættes særlig fokus på aktiviteterne fx under overskriften "Det sker i Roskilde bymidte". Som udgangspunkt skal dette være en månedsoversigt.

Flyers kan fx deles ud af stadeholdere, turistbureau, og butikker. Biblioteket og dets filialer kan også tages i brug – enten elektronisk eller på papir.

Samarbejdsparter

Erhvervsforum, Roskilde Handel, Gågadelauget, Roskilde Festival og mange hundrede foreninger og kulturaktører samarbejder om bymidten.

Roskilde Handel har besluttet at afholde 4 store events: Open By Night, Roskilde Unplugged, Lysfest og yderligere en dag med skiftende temaer. Roskilde Handel overtager i 2016 administrationen af det nye julemarked på Stændertorvet. Julemarkedet udvikles i samarbejde mellem Visit Roskilde og Roskilde Kommune.

Roskilde Kommune og **Roskilde Festival** har i 2016 indgået en treårig samarbejdsaftale som skal medvirke til udviklingen og branding af Roskilde som musisk kommune.

Roskilde Kommune har siden 2013 indgået en partnerskabsaftale med **Erhvervsforum Roskilde** om at drifte turismeorganisationen **VisitRoskilde**.

Organisationen har udviklet 2 årligt tilbagevendende events. Go Orange og en festivalen Ro:kost.

I Roskilde Bymidte er der mere en 200 årlige arrangementer, såsom gadeløb, minifestivaler, koncerter mm., som afvikles af **mange forskellige foreninger og organisationer**. Roskilde Kommune søger at hjælpe, vejlede og støtte alle disse gode initiativer.

Anbefaling: Bedre koordination

Roskilde Kommune vil sammen med byens forskellige aktører gennem afholdelse af regelmæssig møder sikre en koordination af de mange events og arrangementer.

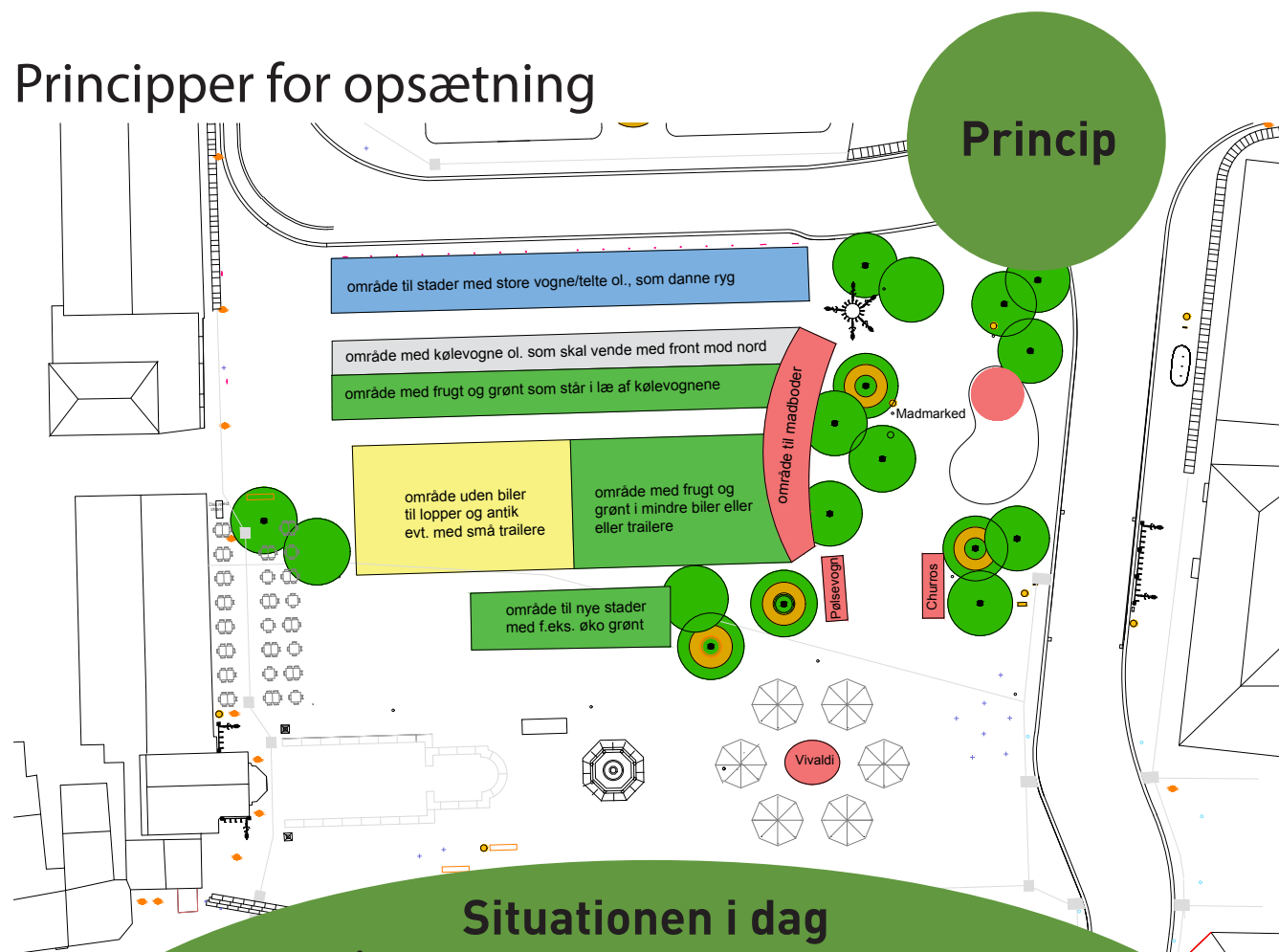
Vigtigst er, at det er nemt for handels- og erhvervslivet i Roskilde at være en medspiller og bidrage til liv i bymidten.

Specielt om torvedage på Stændertorvet

Opsætningen af boderne er tilrettelagt ud fra følgende principper:

- De største boder med høje vogne og telte står bagerst og danner ryg mod Palæstræde, så mindre boder står forrest og synligt for kunderne.
- Kølevognene står med åbningen mod nord, så varerne ikke bliver fordærvede af den sydvendte sol.
- Stadeholdernes biler og trailere "pakkes ind" i varer, så arealet ikke skæmmes af parkerede biler, men at varerne præsenteres synligt og tiltrækker kunderne.
- Varer af samme type samles i grupper, så det bliver nemt for kunderne at lede efter fx de særlige grøntsager fra én bestemt stadeholder.
- Alle stadeholdere kan om vinteren have 1 bil eller 1 trailer til brug for ly af vejrforholdene
- Kun stadeholdere, som har behov for vareoplagring, må have 1 bil eller 1 trailer pr. stade om sommeren.
- For at sikre den bedste handel også om vinteren, hvor der er færre stader, rykkes staderne tættere mod gågaderne.
- 1 række af parkeringspladser på Stændertorvet kan om vinteren frigives til parkering for at sikre kunderne kortere afstand til staderne og dermed bedre salg for stadeholderne.

Principper for opsætning

Situationen i dag

I sommerhalvåret fylder de torvehandlende en rigtig stor del af torvet. Men på den måde torvehandlen er indrettet, er der ikke plads til flere.

I vinterhalvåret er der betydeligt færre stader. Staderne står spredt og giver ikke indtryk af et samlet marked.

De fleste torvehandlende ønsker at have faste stadepladser. Derfor er det vigtig at kende den enkelte torvehandlendes behov og frekvens, inden de tildes en plads.

Specielt om torvedage på Stændertorvet

Vinter:

Defineret som i perioden 1. januar til 1. april samt 1. november til 1. december.

For at give de få boder (oftest ca 6-10) de bedste betingelser om vinteren, hvor det er koldt med susende blæst og færre kunder i gaderne, rykkes boderne tættere på kundestrømmen i gågaderne.

Det er vigtig at samle staderne med smalle gange imellem boderne, så der opnås en intim atmosfære.

Boderne fordeles, så de større vogne og telte danner ryg mod p-arealerne. Kølevognene står med åbningen mod nord.

Den konkrete opsætning af torvestaderne står Torvemesteren for ud fra ovenstående principper.

Parkeringsarealet anvendes til parkering for at sikre, at kunderne hurtigt og nemt kan komme til boderne og kan købe stort ind uden at skulle forslæbe sig med tunge varer i den mørke og kolde vintertid.

Hvis der - typisk en lørdag - kommer flere boder til, afspærres p-pladsen i rækker, så rækken mod gågaderne først tages i brug af nytilkomne boder.

Torvedage om vinteren

Eksempel

Specielt om torvedage på Stændertorvet

Hytterne til julemarkedet skal integreres med torvets øvrige stadeholdere, så der sikres en intim markedsstemning.

Antallet af hytter skal hænge sammen med placeringen. Målet er omkring 20.

Åbningstiderne bør udvides til alle weekender i december.

De boder, som holder mest åbnet, placeres mest attraktivt mod gågaderne. Juleboder åbent kun i weekenderne placeres mod Fondens Bro.

Palæpladsen kan gøres til en aktiv del af julemarkedet ved at placere særlige tiltag, der tilgodeser børn, (labyrint, dyr, legeområde mm).

Torvedage og julemarked i december

Specielt om torvedage på Stændertorvet

Torvedage om sommeren

Eksempel

Sommer:

1. april til 31. oktober.

Om sommeren er der mange flere boder. Pladsen mod gågaderne fyldes først, og sikrer en synlighed fra gågaderne, hvorfra der er størst kundestrøm.

De større vogne med fisk, ost mv placeres med facaden mod nord for at sikre, at solen ikke fordærver madvarerne. Ryggen af vognene gøres attraktiv ved at placere frugt/grønt boder, der med deres friske varer trækker kunderne ind i salgs-området. Parkeringsarealet inddrages også til opstilling af boder, særligt på lørdage, da der er vil være flere boder end på onsdage. Som udgangspunkt er der kun boder på arealet om sommeren, så stædeholderes biler parkeres bag Byens hus.

Hvis der er boder, som ikke har behov for varrelager, placeres disse på de særlige attraktive pladser tættest mod gågaderne/Kirkeruinen.

Hvis der indrettes et område på Stændertorvet, som har særlige parasoller, læhegn, overdækning eller andet lukrativt, kan pladsen her tildeles de boder, som sælger lokale varer, økologiske varer mm.

Området langs Palæmuren mellem Domkirken og Stændertorvet kan udvikles til salg af souvenirs, snacks ol..

Endvidere kan der laves endnu et lille marked på Palæpladsen på de dage, hvor der er endnu flere, som ønsker at sælge.

Specielt om torvedage på Stændertorvet

Et fleksibelt marked giver mulighed for at mindre event som musikscener, gøgleri, happenings ol., kan indarbejdes som en del af markedspladsen.

Den faste kerne vil altid stå på sin faste plads og danne det genkendelige marked, mens knopskydningerne kan erstattes af forskellige optrædende. Derved kan marked og events smelte sammen og begge parter få glæde af synergieffekten ved hinandens tilstedeværelse.

Mobilscenen opsættes så vidt muligt, så den vender mod pladsens besøgende og med siden til gågaderne.

Større events (som f.eks. Stjerneløbet, Gadeløb og lignende), som har brug for det areal, hvor torvedagene normalt afholdes, kan få indflydelse på torvehandlen.

Alternative løsninger, som afspærring af torvet mod Fondens Bro, kan være en løsning, da dette vil udvide arealet på torvet.

Hvis der skal flyttes på torvestaderne, skal der være tale om et ekstraordinært stort arrangement.

Det er vigtigt, at dette varsles i god tid.

Torvedage med mindre events

Anbefaling

Større events

Anbefaling

Specielt om torvedage på Stændertorvet

Det er afgørende for Stændertorvets liv og udvikling, at der løbende tiltrækkes nye handlende til torvedagene. En god torvedag er mangfoldig og overraskende.

De besøgende skal både finde det, de plejer på torvet, men også gerne noget særligt.

Ud over de faste og stabile torveholdere, er der således to overordnede pejlemærker, som kan tilføjes torvedagene:

1. Det gode tilbud – fx en butik, der sælger ud, så der er penge at spare på kvalitet eller en sæsonbetonet vare (fx æbler/ærter/jordbær), der kan sælges ekstra billigt i den ultimative højsæson.
2. Den særlige oplevelse – en kunstner, nørd eller konceptmager.

For at give plads til at eksperimentere, kan man i en test-periode invitere nye koncepter ind, som kan afprøve markedet med sine produkter. Dette vil give et omskifteligt torv, som spiller godt sammen med ønsket om mangfoldigheden og det overraskende.

De såkaldte "Food Courts" blomstrer på torve – både udendørs og indendørs. Ideen om at hele familien kan få stillet deres sult og tørst – hvad enten den er lille eller stor, sund eller usund – giver mening for mange.

Den rigtige sammenstilling af gademad kan stille alles behov og samtidig skabe en synergieffekt, som fungerer som trækplaster.

At etablere et "Food Court" kræver en tiltrækning af mangfoldighed – men derudover en kuratering af torvet, sådan at gademad-boderne samles i forlængelse af Pipetten og tilføres nogle opholdsfaciliteter – fx langborde og bænke - der sættes op på torvedagene og fungerer som et kærdokument åndehul i menneskemylderet.

Hvilke torvestader og boder?

Anbefaling

Food Court

Anbefaling

ROSKILDE
KOMMUNE

By, Kultur og Miljø

Rådhusbuen 1

4000 Roskilde.

Tlf 46 31 30 00

E-mail BKM@roskilde.dk

